ÖĞREN · 2. Sınıf · Türkçe

Noktalama İşaretleri

Nokta · Virgül · Soru işareti · Ünlem · İki nokta · Tırnak · Kesme işareti · Kısa çizgi · Konuşma çizgisi

Bu ünitede neler öğreneceğiz?

- ✓ Noktalama işaretlerinin neden gerekli olduğunu
- ✓ Nokta ve virgülün görevlerini
- ✓ Soru ve ünlem işaretini doğru kullanmayı
- ✓ İki nokta ve tırnak işaretini kullanmayı
- ✓ Özel adlara gelen ekleri kesmeyle ayırmayı
- ✓ Kısa çizgi ve konuşma çizgisini kullanmayı

👨‍👩‍👧 **Büyüklerimize not:** Birlikte kitap okurken noktada kısa durmayı, soru cümlesinde sesi yükseltmeyi, ünlem cümlesini duyguyla okumayı deneyin. Alışveriş listesi yazarken virgülü, saat ve tarih yazarken noktayı, aile bireylerinin adlarına gelen eklerde kesme işaretini kullanmasını hatırlatın.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

🤔 Noktalama İşaretleri Neden Gerekli?

Konuşurken sesimizi yükseltir, alçaltır, dururuz. Yazarken bunu **noktalama işaretleri** ile gösteririz.

Noktalama işaretleri cümlenin nerede bittiğini, nasıl okunacağını ve ne anlama geldiğini gösterir. Aynı sözcükler farklı işaretlerle farklı anlamlar kazanır.

.	?	!
Annem geldi.	**Annem geldi?**	**Annem geldi!**
Haber veriyoruz.	Soruyoruz.	Seviniyoruz.

⚫ Nokta (.)

Noktayı kullandığımız yerler:

Kedim uyuyor. Ödevimi bitirdim. 1. Biten cümlenin sonuna	Ders 09.30'da başlar. Saat 14.15'te geldi. 2. Saat ile dakikanın arasına	Ece yarışmada 2. oldu. 3. katta oturuyoruz. 3. Sıra bildiren sayılardan sonra
23.04.2026 Okul 08.09.2025'te açıldı. 4. Tarihte gün, ay ve yılın arasına	Doktor → Dr. Mahalle → Mah. 5. Bazı kısaltmalardan sonra	

Dikkat Saat yazarken saat ile dakikanın arasına **nokta** koyarız: **09.30**. "9:30" ya da "9,30" yazmayız.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

🟢 Virgül (,)

Virgül, okurken kısa bir duraklama yapacağımızı gösterir.

Pazardan elma, armut ve muz aldık.

Kırmızı, sarı, mavi balonlar

1. Sıralanan sözcüklerin arasına

Sevgili öğretmenim,

Çocuklar, sıraya geçin.

2. Seslenme sözlerinden sonra

Evet, yarın gelirim.

Hayır, unutmadım.

Peki, odama gidiyorum.

3. Evet, hayır, peki sözlerinden sonra

Eve geldim, elimi yıkadım.

Kitabı açtım, okumaya başladım.

4. Sıralı cümlelerin arasına

Dikkat Sıralanan sözcüklerde son iki sözcüğün arasında "ve" varsa oraya virgül koymayız: kalem, silgi **ve** cetvel.

❓ Soru İşareti (?)

Soru bildiren cümlelerin sonuna **soru işareti** konur. Soru cümlesini okurken sesimizi sonda yükseltiriz.

Soru anlamı veren **mı, mi, mu, mü** her zaman ayrı yazılır: Geldin **mi**? Okul açık **mı**?

Nereye gidiyorsun?

Saat kaç?

Bu resmi sen mi çizdin?

Soru cümleleri

Kütüphanede. → **Ece nerede?**

Saat dokuzda. → **Ders ne zaman başlıyor?**

Cevaba uygun soru

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

❗ Ünlem İşareti (!)

Sevinç, korku, şaşırma gibi duyguları anlatan cümlelerin sonuna; seslenme ve uyarı sözlerinden sonra **ünlem** konur. Bu cümleleri duyguyla okuruz.

🥳 **Sevinç**
Yaşasın, pikniğe gidiyoruz!

😨 **Korku**
İmdat, duman çıkıyor!

😲 **Şaşırma**
Aaa, bu kuş ne güzel!

📣 **Seslenme**
Hey, beni bekleyin!

⚠️ **Uyarı**
Dikkat! Zemin kaygan.

🔍 Nokta mı, Soru mu, Ünlem mi?

⚫ **Nokta**

- ✓ Bir şeyi haber verir.
- ✓ Sesimiz düz biter.
- ✓ Yarın okul açılıyor.

❓ **Soru işareti**

- ✓ Bir şey sorar.
- ✓ Sesimiz sonda yükselir.
- ✓ Yarın okul açılıyor mu?

❗ **Ünlem**

- ✓ Duygu, seslenme ya da uyarı bildirir.
- ✓ Duyguyla okuruz.
- ✓ Yaşasın, yarın okul açılıyor!

✏️ Haydi deneyelim — Cümlenin sonuna hangi işaret gelir? Daire içine al.

📖 Kitabımı bitirdim
nokta (.) soru (?)

🕗 Saat kaçta geleceksin
soru (?) ünlem (!)

🥳 Yaşasın, kar yağıyor
ünlem (!) soru (?)

🍎 Bu elma senin mi
soru (?) nokta (.)

⚠️ Dikkat et, düşeceksin
ünlem (!) nokta (.)

🐱 Kedim uyuyor
nokta (.) ünlem (!)

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

💬 İki Nokta (:) ve Tırnak İşareti (“ ”)

İki nokta, arkasından açıklama ya da örnek gelecek cümlenin sonuna konur.

Tırnak işareti, başkasının söylediği sözün başına ve sonuna konur. Sözü söyleyenin adından sonra virgül koyarız. Sözün sonundaki nokta, soru ya da ünlem işareti tırnağın içinde kalır.

Çantamda üç eşya var: kalem, silgi ve cetvel.

En sevdiğim meyveler şunlardır: elma, muz, çilek.

İki nokta: açıklama ve örnek

Ece, “Ben de geliyorum.” dedi.

Annem, “Hemen gel!” dedi.

Öğretmen şöyle dedi: “Kitaplarınızı açın.”

Tırnak: aktarılan söz

✂️ Kesme İşareti (’)

Kişi, şehir, ülke ve hayvanlara verilen **özel adlara** gelen ekleri **kesme işareti** ile ayırırız.

Ece’nin çantası

Arda’ya mektup yazdım.

Kişi adları

Ankara’da yaşıyoruz.

Türkiye’nin başkenti

Şehir ve ülke adları

Pamuk’un maması

Karabaş’ın kulübesi

Hayvanlara verilen adlar

Dikkat Özel adlara gelen **-lı, -li, -lu, -lü** ve **-lar, -ler** ekleri ayrılmaz: **Ankaralı**, **İzmirli**, **Ardalar**. Tür adlarına gelen ekler de ayrılmaz: kedinin, şehirde.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

➖ Kısa Çizgi (-) ve Konuşma Çizgisi (—)

Kısa çizgi, sözcükleri hecelerine ayırırken ve satırın sonuna sığmayan sözcüğü bölerken kullanılır. Sözcük hecesinin ortasından bölünmez.

Konuşma çizgisi, karşılıklı konuşmalarda her konuşanın sözünün başına konur. Her yeni konuşmacının sözü yeni satırdan başlar.

ki-tap-lık

öğ-ret-men

o-yun-cak

Kısa çizgi: heceleme

— Yarın geziye hazır mısınız?

— Evet öğretmenim, çantamı hazırladım.

— Aaa, ben şapkamı unuttum!

Konuşma çizgisi: karşılıklı konuşma

✏️ Haydi deneyelim — Doğru yazılanı daire içine al.

🏙️

Ankara + da

Ankara'da **Ankarada**

👧

Ece + nin

Ece'nin **Ecenin**

🐱

kedi + nin

kedinin **kedi'nin**

🗺️

İzmir + li

İzmirli **İzmir'li**

🕘

saat dokuz buçuk

09.30 **9:30**

🥇

ikinci

2. **2,**

✏️ Haydi deneyelim — Doğru hecelenmiş olanı daire içine al.

📚

kitaplık

ki-tap-lık **kit-ap-lık**

👩‍🏫

öğretmen

öğ-ret-men **öğr-et-men**

🧸

oyuncak

o-yun-cak **oy-un-cak**

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

📋 Bütün İşaretler Bir Arada

	İşaret	Görevi	Örnek
.	**Nokta**	Biten cümlenin sonuna · saat ve dakikanın arasına · sıra bildiren sayıdan sonra · tarihte · bazı kısaltmalarda	Kedim uyuyor. · 09.30 · 2. sınıf · 23.04.2026 · Dr.
,	**Virgül**	Sıralanan sözcüklerin arasına · seslenmeden sonra · evet, hayır, peki sözlerinden sonra · sıralı cümlelerin arasına	elma, armut ve muz · Sevgili annem, · Evet, gelirim. · Eve geldim, elimi yıkadım.
?	**Soru işareti**	Soru bildiren cümlelerin sonuna	Okula geldin mi?
!	**Ünlem**	Sevinç, korku, şaşırma bildiren cümlelerin sonuna · seslenme ve uyarı sözlerinden sonra	Yaşasın! · Eyvah! · Dikkat!
:	**İki nokta**	Arkasından açıklama ya da örnek gelecek cümlenin sonuna	Çantamda üç eşya var: kalem, silgi ve cetvel.
“ ”	**Tırnak**	Başkasının söylediği sözün başına ve sonuna	Ece, “Ben de geliyorum.” dedi.
’	**Kesme**	Kişi, şehir, ülke ve hayvan adlarına gelen ekleri ayırmak için	Ece’nin · Ankara’da · Pamuk’un
-	**Kısa çizgi**	Sözcükleri hecelerine ayırırken · satır sonuna sığmayan sözcüğü bölerken	ki-tap-lık
—	**Konuşma çizgisi**	Karşılıklı konuşmalarda her konuşanın sözünün başına	— Nasılsın?

✏️ Haydi deneyelim — Boşluğa hangi işaret gelir? Daire içine al.

🛒
kalem __ silgi ve defter
virgül (,) nokta (.)

💌
Sevgili annem __
virgül (,) soru (?)

👍
Evet __ geliyorum.
virgül (,) ünlem (!)

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

📚 Yeni Sözcükler

nokta ⚫
Biten cümlenin sonuna konur.

virgül 🟢
Kısa duraklama gösterir.

ünlem ❗
Duygu ve seslenme bildirir.

tırnak 💬
Aktarılan sözü gösterir.

kesme ✂️
Özel ada gelen eki ayırır.

hece ➖
Sözcüğün bir solukta okunan parçası.

✏️ Haydi deneyelim — Doğru hecelenmiş olanı daire içine al.

okulumuz

o-ku-lu-muz | ok-ul-um-uz

karpuz

kar-puz | ka-rpuz

bisiklet

bi-sik-let | bis-ik-let

✏️ Haydi deneyelim — Boşluğa hangi işaret gelir? Daire içine al.

Çantamda iki şey var __ kalem ve silgi.

iki nokta (:) | soru (?)

23 __ 04 __ 2026

nokta (.) | virgül (,)

Hey __ beni bekle

virgül (,) | kesme (’)

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026